

LA MERCÈ A CHIAPAS

GUARDIANS DE LA MEMÒRIA

El fotògraf de Chiapas Diego Moreno va estar tres anys engrescat en un projecte que situa en entorns quotidians uns personatges monstruosos i grotescos que formen part d'una de les tradicions més arrelades del seu poble, San Cristóbal de las Casas. Són els Panzudos Mercedarios, que representen els pecats i que surten en passejada ritual cada 22 de setembre amb motiu de la celebració de les festes de la Mare de Déu de la Mercè

TEXT **Raúl Martínez**

FOTO **Diego Moreno** / Agència Zoom

L'apassionant projecte fotogràfic del mexicà Diego Moreno (San Cristóbal de las Casas, 1992) té arrels alhora personals i culturals. La seva tia àvia patia esclerodèrmia, una malaltia que endurix la pell i que li va fer adquirir un aspecte monstruós que feia que provoqués un gran rebuig social. Aquest mal aspecte i la pudor causada per la seva incontinència, conseqüència de la malaltia, la van condemnar a l'ostracisme fins i tot en la seva pròpia família i va haver de passar-se tota la vida sentint que la miraven com un monstre, com la representació viva del que no volem contemplar de cara: la malaltia i el daltabaix físic.

Però Diego Moreno, llavors un nen, tenia un gran afecte cap a aquella senyora que semblava incomodar a tothom però que era capaç de transmetre una quantitat d'amor gairebé infinita. A més, el sentiment de marginalitat que sentia ell trobava el seu reflex en el de la seva tia àvia, acostumada a viure constantment en els marges de la vida.

Aquesta relació tan estreta es va trencar el dia que la dona va morir com a conseqüència de la malaltia, i ho va fer estant al costat del Diego. Marcat per sempre per la mort d'algú tan especial, Diego Moreno va veure en la celebració dels Panzudos Mercedarios un cert paral·lelisme amb la seva benvolguda bèstia.

Els Panzudos Mercedarios anuncien cada 22 de setembre la festa de la Mare de Déu de la Mercè ballant de manera ritual pels carrers, en el que és una nova mostra de la fascinant i riquíssima cultura entorn de la mort que existeix a Mèxic. Es calcula que a aquesta festa, que se celebra a Sant Cristóbal de las Casas (Chiapas) des del 1537, és a dir, des de l'arribada dels primers mercedaris, s'hi van incorporar aquests atterridors personatges cap als anys 20.

